

# MOŽNOSTI RAZVOJA ROGLE NA POHORJU Z VIDIKA PRIMERNOSTI POKRAJINE ZA REKREACIJO

Uroš Horvat \*

IZVLEČEK

UDK 911.3:379.8(234.321-43)

Prispevek predstavlja v prvem delu osnovna izhodišča in značilnosti metode vrednotenja primernosti pokrajine za rekreacijo, v drugem delu pa rezultate vrednotenja primernosti Rogle na Pohorju za izbrane rekreacijske aktivnosti in iz tega izhajajoče možnosti nadaljnje razvoja.

ABSTRACT

UDC 911.3:379.8(234.321-43)

DEVELOPMENTAL PROSPECTS OF ROGLA ON THE POHORJE MOUNTAIN IN VIEW OF ITS SUITABILITY FOR RECREATION

The first part of the article is concerned with the basic premises and features of the methods for the evaluation of landscape in view of its suitability for recreation. In the second part, evaluation results for selected recreational activities on Rogla on Pohorje are presented. Developmental prospects of the area are also addressed.

## UVOD

Območja, ki so namenjena za turizem in rekreacijo, pridobivajo vedno večji pomen, saj sedanje življenjske navade, tehnični napredek in splošni gospodarski razvoj vplivajo na širjenje turizma in rekreacije tako v regionalnih kot v mednarodnih okvirih. V območjih, ki izkazujejo višjo stopnjo primernosti se z različnimi vlaganji pospešuje turistični razvoj in se obenem omejujejo določene dejavnosti in odpravljajo moteči dejavniki. Z različnimi posegi v pokrajino, ki jo uporabljata turizem in rekreacija, postajata obe dejavnosti poleg industrializacije in urbanizacije, eni od najpomembnejših vplivnih dejavnikov preoblikovanja pokrajine in to večinoma v prirodno visoko ocenjenih območjih, s privlačnostmi, ki so hkrati tudi ekološko močno občutljive.

V zadnjih dvajsetih letih je bilo razvitih nekaj metod, s pomočjo katerih lahko ovrednotimo primernost pokrajine za izvajanje posameznih rekreacijskih aktivnosti ali skupin rekreacijskih aktivnosti (Empirische ..., 1980; Kiemstedt, 1973; Kiemstedt, 1977; Wiemann, 1985). V začetku so predstavljale bolj inventarizacijo različnih sestavin pokrajine, zlasti tistih, ki obstajajo v pokrajini zaradi turizma in rekreacije, nato pa so se razvile v sodobne kvantitativne metode, ki so naslonjene na uporabo računalnika.

---

\* Mag., stažist raziskovalec, Oddelek za geografijo, Pedagoška fakulteta, Univerza v Mariboru, Koroška cesta 160, 62000 Maribor, Slovenija.

Osnovni **cilji večine metod**, s katerimi lahko vrednotimo primernost pokrajine za rekreacijo, so sledeči:

- 1 - podati pregled pokrajinskih pogojev za izvajanje pomembnejših rekreacijskih aktivnosti
- 2 - prostorsko omejiti območja primernosti glede na možne rekreacijske aktivnosti
- 3 - razvrstiti možna območja po stopnjah primernosti.

Čeprav so bile kvantitativne metode zaradi svoje nedorečenosti, različnih izhodišč in segmentov vrednotenja deležne številnih in mnogokrat upravičenih kritik, pa je njihova prednost ta, da nam omogočajo z dokaj objektivnim ocenjevalnim postopkom, na kvantitativen način, določiti in omejiti tista območja, ki izkazujejo določeno stopnjo primernosti za rekreacijo, oziroma posamezne rekreacijske aktivnosti.

Navedenim ciljem sledi tudi **metoda**, ki sem jo uporabil za **vrednotenja primernosti pokrajine za rekreacijo** (Horvat, 1990) in jo preizkusil na nekaterih primerih. V tem prispevku so na osnovi uporabljene metode podani rezultati vrednotenja primernosti Rogle na Pohorju.

## METODOLOŠKA IZHODIŠČA

Osnovna **izhodišča uporabljene metode** vrednotenja so sledeča:

1 - vrednotenje temelji na vrednotenju primernosti za posamezne rekreacijske aktivnosti, saj so različne rekreacijske aktivnosti odvisne od različnih pokrajinskih pogojev.

2 - razvoj rekreacijskih aktivnosti ni odvisen le od naravnega potenciala, temveč tudi od turistične infrastrukture in superstrukture, dostopnosti območja, idr.

3 - metoda je od, v literaturi objavljenih metod, relativno najmanj subjektivna, saj se subjektivnosti pri določanju teže posameznih kriterijev ter seštevanju ocen v veliki meri izognemo s hierarhičnim sistemom združevanja kriterijev ter razvrščanjem ocen na osnovi vrstilne lestvice. Tako končni rezultat ne temelji na povprečku ali vsoti ocen posameznih kriterijev, temveč na kombiniranju ocen kriterijev, ki jih s pomočjo redukcije izražamo v štirih primernostnih stopnjah.

4 - hierarhični sistem združevanja kriterijev in uporaba računalnika nam omogočata fazno vrednotenje, vse delne in končne rezultate pa lahko tudi kartografsko prikažemo, kar povečuje preglednost (Jeršič, 1985).

Vrednotenje temelji na vrednotenju primernosti pokrajine za **posamezne rekreacijske aktivnosti**. Izbrane so bile le tiste oblike rekreacije, ki so pomembnejše in dostopne širšim plastem prebivalstva. To so: alpsko smučanje, tek in hoja na smučeh, sprehajanje, hoja ter počitek v naravi.

**Izbor kriterijev** je prilagojen vrednotenju vsake rekreacijske aktivnosti posebej. Določenih je 18 kriterijev, ki so ločeni na nujne in dopolnilne kriterije (tabela 1). Enaki kriteriji so uporab-

ljeni pri različnih rekreacijskih aktivnostih, zato so za vsako posebej določeni minimalni zahtevnostni nivoji in primernostne stopnje kriterijev. Kriteriji so na osnovi vrstilne lestvice opredeljeni s štirimi primernostnimi stopnjami, pri čemer so v četrti stopnji vrednosti, ki ne dosega minimalnega zahtevnostnega nivoja za izvajanje posameznih rekreacijskih aktivnosti.

**Primernostne stopnje** so opredeljene:

- 1 - zelo visoka primernost
- 2 - visoka primernost
- 3 - zadovoljiva primernost
- 4 - brez posebne primernosti

**Izvedba vrednotenja** poteka po matrikah **združevanja kriterijev (K) v skupine kriterijev (SK) in zveze skupin kriterijev (ZSK)** (tabela 2). V matrikah so opredeljeni hierarhični sistemi združevanja kriterijev in določanja primernostnih stopenj na posameznih nivojih vrednotenja.

Končni **rezultat vrednotenja** je izražen tako, da so za vsako posamezno osnovno prostorsko enoto vrednotenja določene štiri primernostne stopnje oziroma ocene primernosti za izvajanje posameznih rekreacijskih aktivnosti. Na njihovi osnovi z združevanjem celic, ki izkazujejo enake primernostne stopnje določimo **primernostna območja** za izvajanje teh aktivnosti.

## **ANALIZA PRIMERNOSTI ROGLE NA POHORJU ZA IZBRANE REKREACIJSKE AKTIVNOSTI**

Zreško Pohorje zavzema osrednji južni del Pohorskega pogorja. Najvišji vrhovi (Rogla 1517 m, Planinka 1529 m) se le rahlo dvigajo nad okoliškimi planotami in se počasi znižujejo proti vzhodu. Največji planoti sta Konjiška planja pri Rogli in Vitanjska planja na Pesku. Severozahodno od Rogle ležijo na planoti Lovrenška jezera, ki jih obdaja močvirni gozd, zaradi česar je to območje težje prehodno. Proti jugu pobočje polagoma in deloma v terasah pada. Vanj so se globoko zajedli visoko izvirajoči potoki in ga razrezali v več hrbtov, na katerih se nahajajo razložena naselja. Najvišja med njimi sta Skomarje (944 m) in Resnik (932 m).

Jugozahodno od vrha Rogle se je razvil eden večjih rekreacijsko - turističnih centrov v Sloveniji - to je RTC Unior, katerega upravlja Unior iz Zreč. Jedro centra predstavlja hotel Planja (zgrajen leta 1981) z depandanso, bungalovi in športnimi objekti, v okolici pa so številne počitniške hišice podjetij iz Slovenije in od drugod. Število ležišč in nočitev se vsako leto povečuje. Tako so leta 1981 registrirali 23.679 nočitev na 116 ležiščih, leta 1989 pa kar 116.608 nočitev na preko 1.000 ležiščih. Pozimi 13 vlečnic in 2 sedežnici s skupno zmogljivostjo preko 12.000 smučarjev na uro omogočajo smuko, poleti pa privlačna okolica, bogata tudi z gozdnimi sadeži, omogoča sprehode in sprostitvev v naravi.

V vrednotenju sem vključil območje veliko približno 20 km<sup>2</sup> (508 celic v velikosti 200 x 200

m) ki se razprostira v smeri sever - jug od Lovrenških jezer na severu do južno od RTC Uniorja in nato v ozkem pasu do južnih pobočij Pohorja do najvišjega naselja Resnik, v katerem je nekaj turističnih kmetij in vikendov. V smeri zahod - vzhod pa se razprostira od izvira Mislinje do spodnje postaje sedežnice Jurgovo.

**Alpsko smučanje** se je v zadnjih tridesetih letih uveljavilo kot množična rekreacijska aktivnost. Tudi RTC Unior je prvenstveno namenjen tej aktivnosti, ki zahteva specifične pokrajinske pogoje in ustrezno zimsko-športno infrastrukturo. Ker pa je stopnja razvitosti odvisna predvsem od naravnih pogojev, sem posvetil največ pozornosti vrednotenju pokrajinske primernosti za alpsko smučanje.

Stopnjo pokrajinske primernosti sem določil s tremi skupinami kriterijev. Ker se Rogla nahaja v sredogorju, sodi v območje zelo visoke primernosti, glede zanesljivosti snežne odeje, le greden nad 1500 m nadmorske višine, medtem ko izkazuje večina območja 2. stopnjo primernost.

Obsežen planotast svet okoli Rogle je zaradi majhnih naklonov zemljišča neprimeren za alpsko smučanje. Zelo visoko primernost izkazujejo le južna pobočja Pohorja in pobočja proti dolini Mislinje na zahodu, Radoljne na severu in Oplotnice na vzhodu, kjer so tudi višinske razlike smučarskih območij med 150 - 400 m in ponekod tudi nad 400 m. Vendar je južno pobočje Pohorja prisojno in ima v višinah pod 1300 m nižjo klimatsko primernost.

Pomembna je tudi raba tal. Z zelo visoko primernostjo so ocenjena območja med 0 % do največ 50 % gozdnih površin. Ta še omogočajo urejanje novih smučarskih prog brez uničevanja sklenjenega gozda.

S kombiniranjem ocen vseh treh skupin kriterijev dobimo oceno ZSK pokrajinske primernosti za alpsko smučanje. Večina celic se uvršča v 3. in 4. stopnjo primernosti. Le nekaj celic izkazuje visoko in zelo visoko primernost.

V vrednotenju so vključene še tri ZSK. Te upoštevajo vse objekte za bivanje in prehrano gostov ter obstoječe rekreacijske objekte in naprave. Z njihovim vključevanjem v vrednotenje lahko ugotovimo stopnjo izkoriščenosti primarnih turističnih dobrin in razvitosti turistične infrastrukture. Zadnja ZSK opredeljuje moteče dejavnike, pri katerih upoštevamo vse tiste dejavnike, zaradi katerih je onemogočeno izvajanje alpskega smučanja. Vendar na Rogli ni posebnih motečih dejavnikov.

S kombiniranjem ocen vseh ZSK sem določil primernostna območja za alpsko smučanje. Pri tem je imela največjo težo ocena pokrajinske primernosti. Večina območja, ki je že izkoriščena za alpsko smučanje, izkazuje 2. stopnjo primernosti in je namenjena manj in srednje zahtevnim smučarjem. Posebej lahko izločimo dve območji z visoko primernostjo:

- **območje med Ostruščico, vrhom Rogle in dolino Radoljnc**

- **območje vzhodno od vrha Rogle proti dolini Oplotnice**

(Jurgovo).

Vsa ostala območja (preko 87 % celic) sodijo v območja s 3. in 4. stopnjo primernosti (povsem neprimernih je kar 53 % vseh celic vrednotenja) Primernost zmanjšujejo predvsem majhni nakloni zemljišča in kratke denivelacije; kjer pa so nakloni večji, je strnjen gozd ali južna pobočja.

Poleg alpskega smučanja je **tek in hoja na smučeh** najpomembnejša in najbolj razširjena zimsko-športna rekreacijska aktivnost. Obenem pa je za njeno izvajanje potrebna znatno tanjša snežna odeja in manjša vlaganja v rekreacijske objekte in naprave.

Za to aktivnost je pomembna zlasti reliefna primernost. Planotast svet okoli Rogle je idealen za izvajanje te rekreacijske aktivnosti, saj izkazuje kar 51 % vseh celic vrednotenja zelo visoko primernost naklonov zemljišča. Večina celic ima tudi primerno ekspozicijo, saj prevladujejo severne, zahodne in vzhodne ekspozicije. Kot dopolnilni kriterij je upoštevana tudi razglednost, ki pa je na Rogli večja le na planjah.

Glede rabe tal za tek in hojo na smučeh izkazuje Rogla zelo visoko in visoko primernost (gozdovi, pašniki, travniki). Najprimernejša so območja z do 50 % gozda, čeprav se lahko izvaja tudi v sklenjenem gozdu, če so tekaške proge urejene po gozdnih poteh.

V vrednotenju so poleg vrednotenja pokrajinske primernosti vključene še štiri ZSK. Poudarek je predvsem na vrednotenju poti. Zajete so bile vse označene in lokalne poti ter ravni pohodni tereni. Rogla je preprejena s potmi, ki so prisotne kar v 72 % celic. Obenem pa je veliko celic tudi pohodnih. V zimskem času je zato možna ureditev stez za tek in hojo na smučeh različnih težavnostnih stopenj v skupni dolžini preko 30 km. Vrednotimo jih v ZSK - rekreacijski objekti.

S kombiniranjem ocen vseh ZSK sem določil primernostna območja za tek in hojo na smučeh. Za Roglo lahko ugotovimo, da prevladujejo zelo primerni pogoji za izvajanje te rekreacijske aktivnosti. V območje z zelo visoko in visoko primernostjo se je uvrstilo kar 41 % vseh obravnavanih celic. Na visoko primernost vplivajo tako ugodne klimatske razmere z dražilno klimo, primerna debelina snežne odeje, ugodna reliefna razgibanost (zlasti naklon zemljišča) ter višinski pašniki, ki prehajajo v gozd, preprečen s številnimi potmi. Ta pokrajinski potencial je izkoriščen z ureditvijo številnih stez za tek in hojo na smučeh. Posebej lahko izločimo naslednja območja z zelo visoko primernostjo:

- **območje med sedlom Komisija, Ostruščico in hotelom**

**Planjo**

- **območje od sedla Komisija proti Lovrenškim jezerom**

- območje od hotela Planja proti Kraguljšču
- območje od hotela Planja proti vrhu Rogla in proti Konjiški planji.

**Sprehajanje** je ena od osnovnih rekreacijskih aktivnosti. Primerna je za večino obiskovalcev turističnega območja. Vezana je na privlačna in pokrajinsko pestra območja, ki imajo obenem razvito turistično infrastrukturo in številne izletniške cilje. Večinoma se izvaja v kombinaciji z drugimi dejavnostmi, zlasti z obiski določenih območij, ogledom naravnih in kulturnih znamenitosti, počitkom v naravi, ipd..

Rogla, ki je bila leta 1989 razglašena za klimatsko zdravilišče, izkazuje zelo visoko stopnjo klimatske primernosti.

Za vrednotenje sprehajanja je izredno pomembna reliefna primernost. Najbolj primerni nakloni (do največ 15 %) zajemajo na Rogli preko 50 % vrednotenih celic, katerih večina ima tudi primerne ekspozicije (J, Z, V). Stopnjo pokrajinske primernosti znižuje edino slaba razglednost. Razgledi se ponujajo zgolj na plani površini in z najvišjih vrhov ali iz redkega gozda na pobočjih.

V vrednotenje so poleg vrednotenja ZSK pokrajinske primernosti, vključene še štiri ZSK (poti, turistični objekti za bivanje in gostinstvo, moteči dejavniki in oddaljenost od izhodiščnih točk). Po mnenju številnih avtorjev je sprehajanje večinoma omejeno na trajanje 1,5 - 2 uri. Na Rogli se znotraj te izohrone nahaja večina območja.

S kombiniranjem ocen vseh ZSK sem določil primernostna območja za sprehajanje, ki zajemajo 37 % vseh celic vrednotenja. Ta so:

- območje od Volovske planje preko Ostruščice do hotela Planja
- območje od hotela Planja proti Kraguljšču
- območje od hotela Planja preko vrha Rogle do Konjiške planje in Peska.

**Hoja** je najbolj razširjena rekreacijska aktivnost, ki omogoča udeležencem neposreden stik z naravo. Za izvajanje so primerna zlasti pokrajinsko pestra območja, z razgibanim reliefom in z relativno visoko stopnjo ohranjenosti naravnih pokrajinskih prvin. Sama hoja se razlikuje od planinarjenja, za katerega značilno tudi premagovanje večjih višinskih razlik. Stopnjo pokrajinske primernosti za hojo sem določil s štirimi SK. Reliefno primernost določajo kriteriji: naklon zemljišča, ekspozicije zemljišča in razglednost. Rogla izkazuje glede na prva dva kriterija zelo visoko in visoko primernost, vendar je v oceni skupine kriterijev zmanjšana primernost zaradi majhne razglednosti in izostanka izrazitih vrhov, ki bi omogočili premagovanje večjih višinskih razlik.

Pri rabi tal so višje ocenjena območja, ki niso povsem gozdnata, saj gozdni robovi in spreminjanje rabe tal povečujejo pokrajinsko pestrost. Dopolnilna skupina kriterijev za opredelitev pokrajinske primernosti je SK - naravna in kulturna dediščina. Ogledi teh objektov lahko predstavljajo vmesne in končne točke med izvajanjem te aktivnosti.

S kombiniranjem ocen vseh štirih SK dobimo oceno pokrajinske primernosti za hojo. Večji del Rogle (37 % vseh vrednotenih celic) izkazuje zelo visoko primernost. To potrjujejo tudi ocene ZSK - poti, ki predstavljajo temeljno infrastrukturo za izvajanje te rekreacijske aktivnosti. Na Rogli so poti prisotne kar v 72 % vseh celic. S tem se povečuje notranja dostopnost pokrajine.

S kombiniranjem ocen vseh štirih ZSK določimo primernostna območja za hojo. Večji del Rogle (80 % vrednotenih celic) izkazuje zelo visoko in visoko primernost za hojo, saj ima Rogla, zaradi zaobljenih vrhov, pobočij zmernih strmin in menjave travnih površin in gozda, zelo pohodna zemljišča, razen tega pa je tudi prepređena s potmi. Na območju Rogle se stika več transverzalnih poti, kar omogoča celodnevno hojo iz večjega števila izhodiščnih in k več ciljnim točkam.

V sklopu počitka v naravi sem določal primernostna območja za taborjenje in razne igre v naravi. Poleg reliefnih razmer (dovolj velik obseg ravnih površin) je za izvajanje teh aktivnosti potrebna primerna raba tal (zlasti travnate površine, gozdni robovi in jase v gozdu). Pohodnost zemljišča in prisotnost voda še povečata pokrajinsko primernost.

Zelo visoko in visoko stopnjo reliefne primernosti imajo območja z naklonom zemljišča med 0 - 5 % oziroma do 10 %; z južno, vzhodno in zahodno ekspozicijo in ravnimi površinami v velikosti vsaj 5000 m<sup>2</sup>. Zelo visoko primernost glede rabe tal izkazujejo travnata območja in območja z gozdnimi robovi ter vodotoki.

V vrednotenju so poleg vrednotenja pokrajinske primernosti vključene tudi ZSK poti, turistični objekti za bivanje in gostinstvo ter moteči dejavniki.

S kombiniranjem ocen vseh štirih ZSK sem določil primernostna območja za počitek v naravi. Na Rogli se je v območja z zelo visoko in visoko primernostjo uvrstilo 11 % vrednotenih celic, ki jih lahko razdelimo v dve skupini:

- **večje območje okoli hotela Planja proti Ostruščici in vrhu Rogle** (to območje je urejeno za to aktivnost, saj je ob gozdnih robovih postavljenih več kamnitih ognjišč)
- **posamezna manjša območja na Volovski planji, Kraguljšču, vrhu Rogle, Konjiški planji, Pesku in Mašin žagi.**

## ZAKLJUČEK

Z uporabljenimi metodami vrednotenja sem na Rogli na Pohorju izločil posamezna primernostna območja za smučanje, tek na smučeh, sprehajanje, hojo ter počitek v naravi. Med vsemi rekreacijskimi aktivnostmi izkazuje Rogla na Pohorju najvišjo stopnjo primernosti za hojo (80 % vrednotenega območja je ocenjeno z zelo visoko in visoko primernostjo), tek na smučeh (41 %) in sprehajanje (37 %). Za alpsko smučanje je primernih 12 % vrednotenega območja, za počitek v naravi pa 11 %. Določena območja so že izkoriščena (zlasti za alpsko smučanje), za ostale rekreacijske aktivnosti pa so nakazane možnosti nadaljnega razvoja in širjenja. Pri tem nam rezultati lahko služijo kot podlaga za nadaljnje usklajevanje različnih konceptov rabe prostora.

Ker se je Rogla na Pohorju v zadnjih desetih letih razvila v pomembno turistično območje Slovenije, se to odraža tudi v izkoriščanju t.i. primarnih turističnih dobrin. Število obiskovalcev na Rogli narašča in vedno bolj pridobiva na pomenu tako zimska kot poletna sezona. Velik obisk pa vpliva tudi negativno, saj naravovarstveniki že ugotavljajo škodljive posledice turistične rabe. V bližini hotela in na najbolj izpostavljenih območjih je uničeno rastišče ruševca in velikega petelina. Zato naj bi bilo v prihodnje širše zaledje Rogle zaščiten kot regijski park, kar je potrebno upoštevati tudi pri strategiji nadaljnega razvoja.

## LITERATURA IN VIRI

- Debelak M., 1976, Rekreacija v naravi, primernost in zmogljivost prostora, Urbanistični inštitut SRS, Ljubljana
- Empirische Untersuchungen zur ausseren Abgrenzung und inneren Strukturierung von Freizeiträumen, 1980, Forschungs- und Sitzungsbericht, Band 132, Hannover
- Horvat U., 1990, Vrednotenje primernosti pokrajine za turizem in rekreacijo, Ljubljana (magistrsko delo)
- Jeršič M., 1985, Turistična geografija, Ljubljana
- Kiemstedt H., in sodelavci, 1973, Landschaftsbewertung für Erholung im Sauerland, Inst. für Landschaftsbau TU Berlin, Berlin
- Kiemstedt H., 1977, Bewertung des landschaftlichen Standortpotentials für Freizeit und Erholung, Geografija turizma in regionalno prostorsko planiranje, Geographica Slovenica 5, Ljubljana
- Wiemann A., 1985, Eine Erholungsart- und Aktivitäts- spezifische Freiraumbewertung Südhessens, Rhein-Mainische Forschungen, H.102, Frankfurt am Main



## DEVELOPMENTAL PROSPECTS OF ROGLA ON THE POHORJE MOUNTAIN IN VIEW OF ITS SUITABILITY FOR RECREATION

In the past twenty years a number of methods for the evaluation of landscape suitability for individual recreational activities as well as for their groups have been developed. These methods allow for a relatively objective evaluation as well as for a quantitative determination and delimitation of those areas that are characterized by a certain degree of suitability for recreational activities.

The article presents the basic premises and features of the method used. This is based on the hierarchical system of grouping individual criteria and on determining the suitability degrees according to the individual levels of evaluation. In this way the final result is not based on the mean value or on the sum of all the individual evaluation criteria, but is rather a combination of criteria evaluations. It consists of four suitability degrees.

The method was used to determine individual areas on Rogla on Pohorje (north-eastern Slovenia) that differed among themselves according to their suitability for recreational activities. The selected activities were alpine skiing, cross-country skiing, walking, hiking and outdoor relaxation. The highest degree of suitability was shown for hiking (80 % of the area evaluated was graded highly suitable or suitable), follow cross-country skiing (41 %) and walking (37 %). 12 % of the area was suitable for alpine skiing, and 11 % for outdoor relaxation. Certain areas have already been put to use, especially for alpine skiing. For other recreational activities, though, there is room for further development and expansion. The results of this study therefore serve as a basis for future coordination between various concepts dealing with ways of exploiting the landscape.

Tabela 1

**Seznam izbranih kriterijev (K), skupin kriterijev (SK) in zvez skupin kriterijev (ZSK)**

List of selected criteria (K), groups of criteria (SK) and of joined groups of criteria (ZSK)

rekreacijske aktivnosti: 1 - nujni (pogojni) kriteriji  
 AS - alpsko smučanje 2 - dopolnilni (pomožni) kriteriji  
 TS - tek in hoja na smučeh  
 S - sprehanje  
 H - hoja  
 PN - počitek v naravi

kriterij	AS	TS	S	H	PN
K 1 - bioklimatska primernost	2	2	2	2	2
K 2 - trajanje primerne snežne odeje	1	1	-	-	-
K 3 - naklon zemljišča	1	1	1	1	1
K 4 - višinska razlika smučarskega območja	1	-	-	-	-
K 5 - ekspozicija zemljišča	1	1	2	2	1
K 6 - razglednost	-	2	2	1	-
K 7 - obseg ravnih površin	-	-	-	-	1
K 8 - raba tal	-	1	1	1	1
K 9 - gozdnatost	1	1	1	1	1
K 10 - dostopni vodni rob	-	-	2	-	2
K 11 - naravna dediščina	-	-	2	2	-
K 12 - kulturna dediščina	-	-	2	2	-
K 13 - poti	-	1	1	1	2
K 14 - turistični objekti za bivanje in gostinstvo	2	2	2	2	2
K 15 - oddaljenost od izhodiščnih točk	-	-	1	-	-
K 16 - urejena smučišča	2	-	-	-	-
K 17 - urejene steze za tek na smučeh	-	2	-	-	-
K 18 - moteči dejavniki	1	1	1	1	1

Erholung, Geografija turizma in regionalno prostorsko planiranje, Geographica Slovenica 5, Ljubljana

Wiemann A., 1965, Eine Erholungsart- und Aktivitäts- spezifische Freiraumbewertung Südhessens, Rhein-Mainische Forschungen, H.102, Frankfurt am Main

skupina kriterijev	AS	TS	S	H	PN
SK 1 - klimatska primernost	1	1	2	2	2
SK 2 - reliefna primernost	1	1	1	1	1
SK 3 - raba tal	1	1	1	1	1
SK 4 - vodotoki in vodne površine	-	-	2	-	2
SK 5 - naravna in kulturna dediščina	-	-	2	2	-
SK 6 - poti	-	1	1	1	2
SK 7 - turistični objekti za bivanje in gostinstvo	2	2	2	2	2
SK 8 - rekreacijski objekti	-	2	-	-	-
SK 9 - oddaljenost od izhodiščnih točk	-	-	1	-	-
SK 10 - moteči dejavniki	1	1	1	1	1

zveza skupin kriterijev	AS	TS	S	H	PN
ZKS 1 - pokrajinska primernost	1	1	1	1	1
ZKS 2 - poti	-	1	1	1	2
ZKS 3 - turistični objekti za bivanje in gostinstvo	2	2	2	2	2
ZKS 4 - rekreacijski objekti	2	2	-	-	-
ZKS 5 - oddaljenost od izhodiščnih točk	-	-	1	-	-
ZKS 6 - moteči dejavniki	1	1	1	1	1

tabela 2: Matrika združevanja kriterijev za tek in hojo na smučeh

Table 2: Matrix for the joining together of the criteria for cross-country skiing

**TEK IN HOJA NA SMUČEH****ZSK 1/2 - POKRAJINSKA PRIMERNOST**

- SK 1/2 - klimatska primernost
  - K 1/1 - bioklimatska primernost
  - K 2/2 - trajanje primerne snežne odeje
- SK 2/2 - reliefna primernost
  - K 3/2 - naklon zemljišča
  - K 5/2 - ekspozicija zemljišča
  - K 6 - razglednost
- SK 3/2 - raba tal
  - K 8 - raba tal
  - K 9/2 - gozdnatost

**ZSK 2 - POTI**

- SK 6 - poti
  - K 13 - poti

**ZSK 3 - TURISTIČNI OBJEKTI ZA BIVANJE IN GOSTINSTVO**

- SK 7 - turistični objekti za bivanje in gost.
- K 14 - turistični objekti za bivanje in gost.

**ZSK 4/2 - REKREACIJSKI OBJEKTI**

- SK 8/2 - rekreacijski objekti
  - K 17 - urejene steze za tek na smučeh

**ZSK 6 - MOTEČI DEJAVNIKI**

- SK 10 - moteči dejavniki
  - K 18 - moteči dejavniki

Primernost Rogle na Pohorju za tek in hojo na smučeh  
Suitability of Rogla on The Pohorje Mountain for cross-country skiing

**TEK IN HOJA NA SMUČEH**

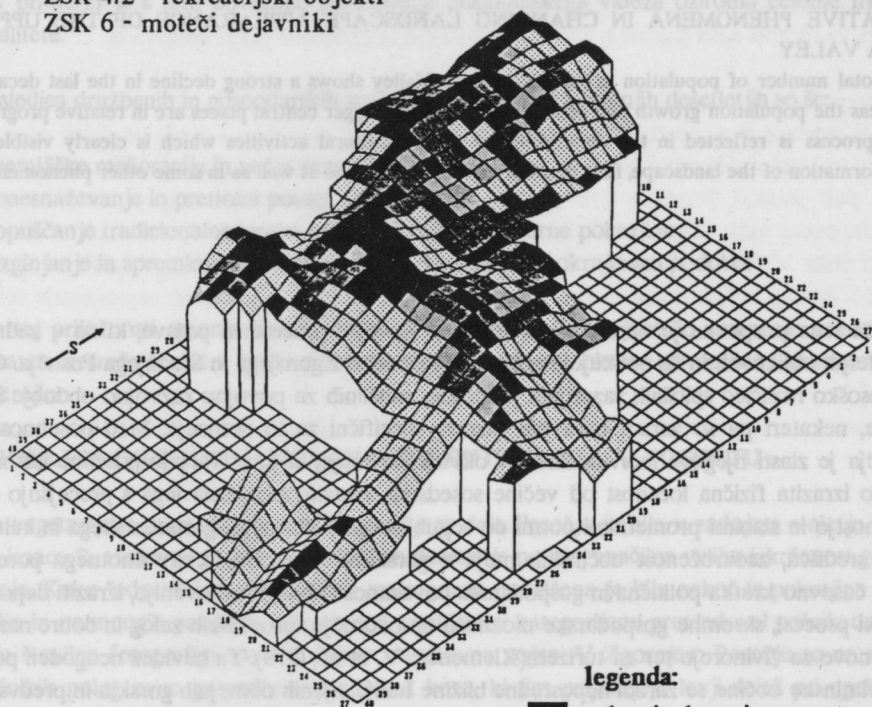
iz: ZSK 1/2 - pokrajinska primernost

ZSK 2 - poti

ZSK 3 - turistični objekti za bivanje in gostinstvo

ZSK 4/2 - rekreacijski objekti

ZSK 6 - moteči dejavniki



**legenda:**

- zelo visoka primernost
- visoka primernost
- zadovoljiva primernost
- brez posebne primernosti

Horvat, 1990